

областного інститута послєдипломного педагогического образования продемонстровано, что послєдипломное образование выступає весомим компонентом непрерывного обучения учителей начальных классов, важным средством совершенствования готовности к работе с детьми трудовых мигрантов.

Ключевые слова: непрерывное педагогическое образование, профессиональная готовность, учителя начальных классов, дети трудовых мигрантов.

Sabat N. I.

THE CONTINUITY OF EDUCATION AS AN IMPORTANT CONDITION
TO FORM THE READINESS OF THE FUTURE PEDAGOGUES FOR THE WORK
WITH THE CHILDREN OF MIGRANT WORKERS

The article characterizes the regulatory legal base of the development of the system of continuous education in Ukraine. A number of regulatory legal documents are studied that outline the strategy and the tactics of the implementing of the concept of continuous education. The principles of the development of continuous pedagogical education are shown: continuity, combination of national educational traditions and the best world experience, flexibility in the responding to social changes and predictability, innovation, as well as the main ways of ensuring the continuity of the development of the pedagogical education. The continuity of education as an important condition to form the future pedagogues' readiness for work with the children of migrant workers is analyzed. The professional readiness is identified as a complex formation that includes a range of individually-psychological qualities, knowledge system, abilities and skills, provides the needs, beliefs, opinions, attitudes, motivations, feelings, installation on the above-mentioned activities. It is found that the teacher's readiness to the professional activity is based on his/her professional competence, which is revealed in the formation of special knowledge, abilities and skills.

At example of Ivano-Frankivsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogic Education activity, it is proved that the postgraduate education serves as an important key to continuous training of elementary school teachers, one of the means of improving of the readiness to work with the children of migrant workers.

Keywords: continuous pedagogical education, professional readiness, elementary school teachers, children of migrant workers.

Рецензент: Примакова В.В.

УДК 374.1

Слініч Ю. В.*

ФОРМИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ МИСТЕЦЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Статтю присвячено висвітленню питання виявлення форм міжнародної співпраці мистецьких навчальних закладів. Обґрунтовано необхідність розвитку інтернаціональних зв'язків у галузі мистецької освіти на основі багатоаспектного аналізу діяльності навчально-естетичного комплексу «Художня школа» м. Херсона. Актуалізовано аспект мовної комунікації учасників міжнародних проєктів й акцентовано на необхідності підвищення мовної та професійної компетенції митців. Представлено досвід херсонської художньої школи у створенні інтегрованих курсів з вивчення англійської мови. Окреслено подальші перспективи розвитку наукової думки представленої теми.

Ключові слова: форми міжнародної співпраці, міжнародне співробітництво, міжнародне взаєморозуміння, мистецька освіта.

Глобалізація сучасного світу, євроінтеграційні процеси, агресія з боку одних держав щодо інших щоденно демонструють необхідність розвитку новітніх форм

*© Слініч Ю. В.

міжнародного взаєморозуміння та співпраці на всіх рівнях організації як політичної системи, так і освітньо-виховного процесу.

Спираючись на «Рекомендацію про виховання в душі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і мира та виховання в душі поваги до прав людини і головних свобод», яка була прийнята 19 листопада 1974 року Генеральною Конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури, варто підкреслити, що терміни «міжнародне взаєморозуміння», «співробітництво» та «мир» розглядаються як єдине ціле, що ґрунтується на принципі дружніх відносин між народами та державами [1].

Виходячи з цього, умова ефективного розвитку міжнародних відносин – це використання сучасних форм співпраці, які, незважаючи на відмінності соціальних і політичних систем, сприяють інтеграції культур та методів міжнародного виховання. Особливе місце, на наш погляд, у цьому процесі належить мистецьким навчальним закладам, зокрема художньо-естетичного напрямку, адже саме на них покладається відповідальність за творчий, інтелектуальний, духовний розвиток особистості [2]. Виховуючи молодь у душі міжнародної взаємоповаги та взаєморозуміння, ми виховуємо мирне майбутнє.

Протягом останніх років науковці звертали увагу на розвиток міжнародного співробітництва в галузі туризму (М. Мальська, Н. Антонюк, М. Ганич та ін.), міжнародного права (Р. Валеев, Г. Курдюков та ін.), митної справи (Н. Корнієнко), протидії торгівлі людьми (В. Гаврилюк, В. Дубина, М. Данилюк та ін.), співпраці вищих навчальних закладів (Н. Бойцова, В. Савчук, та ін.), співробітництва між містами (С. Ковальчук та ін.). Проте дослідники майже не приділяли уваги мистецьким навчальним закладам як таким, що активно розвивають міжнародні відносини між країнами світу. Отже, метою статті є виявлення форм міжнародної співпраці навчальних мистецьких закладів та їх характеристика.

Зазвичай науковці виділяють такі форми міжнародної співпраці:

- за змістом – політичні, економічні, наукові, культурні, гуманітарні тощо;
- за кількістю учасників – двостороння співпраця, багатостороння співпраця;
- за способом фінансування – фінансові, нефінансові [3; 4].

Також варто підкреслити, що при визначенні форм міжнародної співпраці традиційно використовують такі ключові слова: «запозичення досвіду і знань», «взаємодія», «співробітництво», «обмін» [5]. Виходячи з цього пропонуємо розглянути форми міжнародного співробітництва мистецьких навчальних закладів на прикладі досвіду роботи навчально-естетичного комплексу «Художня школа» м. Херсона, який протягом тридцяти шести років свого існування безперервно винаходить нові форми комунікації з мистецькими навчальними закладами різних країн світу і має підписані угоди про співпрацю з Факультетом дизайну та мистецтва ім. Ладислава Сутнара Університету Західної Богемії, м. Пльзень (Чеська Республіка), з Університетом дизайну, технологій та менеджменту VIAMODA (Польща), Університетом Хьюстона (штат Техас, США), у результаті підписання якого комплекс м. Херсона став членом Міжнародного Арт Консорціума, в якому представлено освітні заклади США, Мексики, Гаваїв, Чеської Республіки, Сербії та Словачії. Наразі готується до підписання Угода про співпрацю зі школою мистецтв ім. М. Чюрльоніса, м. Вільнюс (Литва).

Отже, можна схарактеризувати форми міжнародної співпраці навчально-естетичного комплексу «Художня школа» м. Херсона з іншими мистецькими навчальними закладами як культурні, двосторонні та багатосторонні, серед яких:

– *організація міжнародних конкурсів образотворчого мистецтва*. Це одна з найпоширеніших форм організації взаємодії між мистецькими навчальними закладами, що сприяє розвитку міжнародних відносин. Зазвичай на міжнародні конкурси надходить багато малюнків (наприклад, у конкурсі «Lidice 2012» (Чеська Республіка) взяли участь понад 25 тис. робіт), які представляють різні школи

та напрямки в дитячому образотворчому мистецтві, презентують мистецьку культуру та традиції народів світу, стають показником сучасних тенденцій у галузі дитячого та юнацького мистецтва. Тому найкращі роботи лауреатів конкурсу, які відзначено членами журі – фахівцями в галузі мистецтва, становлять орієнтир, на який деякий час рівняються наступні конкурсанти та їхні педагоги зі всього світу.

Навчально-естетичним комплексом «Художня школа» м. Херсона започатковано та з 2011 року успішно реалізовано два міжнародних конкурси малюнку: «Ілюстрація до народної казки» та інтернет-конкурс «Марка дружби». Кожний з цих конкурсів об'єднав учнів чотирнадцяти країн світу і дав змогу дітям з понад 125 мистецьких навчальних закладів художньо-естетичного профілю продемонструвати свої здібності, а педагогам оцінити результати своєї праці. Кращі роботи було виставлено в Херсонській міській галереї дитячої та юнацької творчості «Синій кіт», Херсонському обласному художньому музеї імені О. Шовкуненка та в Національному Палаці «Український дім» у м. Києві, де всі бажаючі мали змогу з ними ознайомитися. Результати конкурсу, крім виставки, були презентовані і в інших формах: публікації у пресі, друковані каталоги конкурсів та розміщення повної інформації стосовно конкурсів і їх переможців у мережі Інтернет на сайтах www.konkurs-skazka.ks.ua, www.konkurs-marka.ks.ua та на сайтах партнерів конкурсів. Використання зазначених вище форм (виставка, каталог, мережа Інтернет) дало можливість якомога ширше розповсюдити результати конкурсу та репродукції робіт переможців серед учнів і педагогів мистецьких навчальних закладів художньо-естетичного профілю й таким чином сприяти активізації сучасних форм взаємодії в галузі мистецтва та освіти між країнами світу та безпосередньо впливати на підвищення рівня навчально-виховного процесу в закладах системи позашкільної освіти в різних куточках України та зарубіжжя;

– *організація міжнародних виставок.* Унікальність означеної форми міжнародної співпраці зумовлена її багатофункціональністю, адже виставка одночасно є формою навчання, виховання, презентації, активізації, стимулювання, заохочення, моніторингу, контролю та ін. навчально-виховного процесу в мистецьких навчальних закладах [6]. Тому міжнародний рівень виставки завжди виявляє національні традиції та вподобання кожного народу, які виявляються у виборі сюжетів, кольорової гами, формату, матеріалів тощо. Під час подібних виставок відбувається не лише знайомство з іноземною мистецькою культурою, а й виховання міжнародної толерантності глядача. Ми можемо виокремити такі міжнародні виставки:

- за метою – навчальні, рекламні, комерційні, супроводжувальні, презентаційні;
- за тематикою – жанрові, святкові, тематичні;
- за методом організації – вернісаж, фестиваль, виставка-концерт, акція, презентація;
- за формою проведення – стаціонарні, пересувні, обмінні, сумісні, віртуальні, інтерактивні [6].

Варто зазначити, що всі перелічені вище види міжнародних виставок на практиці мають комбінований характер і містять у собі риси кожного окремого виду.

Хотілося б окремо сказати про міжнародні віртуальні та інтерактивні виставки, які сьогодні набувають усе більшої популярності у зв'язку зі стрімким розвитком сучасних інформаційно-комунікативних технологій.

Звичайно, найціннішим досвідом для будь-якого глядача є знайомство з оригінальним витвором мистецтва. Проте відвідати всі галереї та музеї дитячого мистецтва, зокрема в інших країнах, неможливо за багатьох обставин, і тому сьогодні ми все частіше спостерігаємо появу інтерактивних та віртуальних виставок, створення віртуальних галерей дитячого мистецтва (напр. віртуальна галерея дитячих малюнків «Очима дітей» <http://malyunok.org.ua/do-6-rokiv/558-morskyi-svit.html>, відкритий інтернет-конкурс дитячого малюнку «Марка дружби» www.konkurs-marka.ks.ua та ін.).

Знайомство з творами юних художників із різних країн світу, представлених у мережі Інтернет за допомогою віртуального інформаційного середовища, з одного боку, не завжди дозволяє оцінити реальний розмір, колір, фактуру творчої роботи; з іншого боку, дає можливість сформувати загальну картину сучасних тенденцій у галузі мистецької освіти в окремих країнах і в світі в цілому, виявити нові техніки та арт-матеріали, проаналізувати та, якщо необхідно, скорегувати власну педагогічно-мистецьку діяльність;

– *організація пленерної роботи.* Виставкова діяльність мистецьких навчальних закладів – це дійсно чудовий спосіб познайомитися з культурою іншої країни та представити надбання свого народу, презентувати сучасне мистецтво. Проте, якщо виставка відбувається в іншій країні, зазвичай важко організувати присутність всіх авторів експозиції. Тому, на наш погляд, організація сумісного або обмінного пленеру за участю двох і більше країн дає можливість учасникам спілкуватися за темами мистецтва й побуту, сприяє зародженню дружніх стосунків, виховує повагу до мови, традицій і звичаїв народу інших країн тощо.

– *організація міжнародної літньої художньої школи.* Сьогодні така форма міжнародного співробітництва набуває все більшої популярності серед юних і молодих художників, оскільки дає можливість поєднати туризм і навчання. Інтернаціональні групи учнів і студентів створюють унікальний мистецький простір, у якому реалізуються ідеї, що ґрунтуються на національних традиціях.

– Досить цікавим є досвід організації навчальної роботи в міжнародному літньому таборі на базі навчально-естетичного комплексу «Художня школа» м. Херсона у форматі «діти-дітям» або «студент-студенту». Відходячи від стандартного викладання нового матеріалу вчителем, учням надається можливість поділитися своїми знаннями. Таким чином відбувається взаємний обмін досвідом, знаннями й навичками в галузі мистецтва, і як результат ми спостерігаємо інтеграцію культур, оскільки кожний учасник міжнародної літньої школи, культурно збагатившись, везе свої знання додому і там ділиться ними з іншими. Прикладом функціонування подібної форми може бути міжнародна літня мистецька школа «Art Camp», що працює на базі Факультету мистецтва і дизайну імені Ладислава Сутнара Університету Західної Богемії, м. Пльзень (Чеська Республіка) <https://fdu.zcu.cz/cz/415-artcamp-obecne-informace>.

– *взаємодія мистецьких навчальних закладів з метою запозичення досвіду та знань, стажування викладачів.* На наш погляд, це одна з найважливіших форм міжнародного співробітництва мистецьких навчальних закладів, оскільки саме викладачі регулюють навчально-виховний процес, і тому саме на них покладається завдання виховання в учнів міжнародної толерантності й культури. Стажування вчителів – це платформа для тих, хто вже досяг певного успіху у своїй професії та прагне подальшого розвитку. Така форма взаємодії дає можливість учителям не лише запозичити досвід зарубіжного навчального закладу, а й на практиці побачити реалізацію процесу навчання.

– *проведення міжнародних конференцій, семінарів, майстер-класів, ворк-шопів тощо* – ще один крок на шляху до зміцнення дружніх стосунків між зарубіжними мистецькими навчальними закладами. Теоретичні знання з педагогіки, мистецтва та методики викладання образотворчих дисциплін у різних країнах світу, разом з удосконаленням практичних навичок володіння ремеслом художника під час майстер-класів і ворк-шопів сприяють не лише професійному розвитку педагогів, а й мотивують на подальше самовдосконалення та вивчення культури і мистецтва інших народів. Під час проведення означених вище форм міжнародного співробітництва, як правило, відбувається запозичення та обмін досвідом у галузі мистецької освіти, народжуються нові педагогічні та мистецькі ідеї, спільні проекти, які в подальшому реалізуються на основі дружніх відносин між мистецькими навчальними закладами;

– *співробітництво в галузі створення навчальних програм.* Це досить цікава і, в той же час, неоднозначна форма міжнародної співпраці, оскільки навчальна програма кожного

навчального закладу віддзеркалює загальні вимоги до освітнього процесу в тій чи іншій країні. У деяких країнах ці вимоги можуть співпадати, а іноді й відрізнятися. На наш погляд, у такому контексті, в організації спільних проєктів і розробці навчальних програм важливо враховувати особливості освітнього процесу кожної країни, проте керуватися законодавчою базою тієї країни, на території якої буде реалізовано мистецький освітній проєкт;

– *Підписання угоди про співпрацю.* Ця форма міжнародного співробітництва може як передувати спільним проєктам, так і стати кульмінацією співробітництва в галузі мистецької освіти, визначаючи напрямки і форми взаємодії та співпраці навчальних закладів.

Зазначені вище форми міжнародного співробітництва окреслюють коло інтересів мистецьких навчальних закладів, проте для їхньої реалізації необхідно, аби учасники спільних проєктів могли розуміти один одного.

У такому контексті важливим аспектом постає розвиток комунікативних можливостей учнів і викладачів навчальних мистецьких закладів, зокрема України, для ефективного міжнародного спілкування. Варто зазначити, що в навчально-естетичному комплексі «Художня школа» м. Херсона педагогами розроблено унікальні методики інтегрованих курсів з вивчення англійської мови професійного спілкування, які тісно пов'язані з історією образотворчого мистецтва. Так, інтегрований навчальний курс «Бесіди з мистецтва з малюванням та іноземною мовою» розраховано на 4 роки навчання учнів молодшого шкільного віку. Унікальність курсу – у використанні знань з різних навчальних дисциплін (історія образотворчого мистецтва, малювання, англійська мова), об'єднаних спільною темою та спрямованих на досягнення єдиної мети.

Англійська мова сприяє вивченню відомостей з історії образотворчого мистецтва, у той час як історія образотворчого мистецтва представляє світ у всьому його розмаїтті, тим самим створюючи основу для малювання та розвитку мови – як української, так і іноземної. Залучення до інтегрованого курсу англійської мови не тільки стимулює увагу, руйнує стереотипність сприйняття предметів та явищ навколишнього середовища, але й визначає рівень загальної та мовленнєвої культури особистості й цивілізованості суспільства [7].

Також завдяки ефективному використанню на одному уроці вербальних та образотворчих форм активно стимулюється робота правої та лівої півкулі головного мозку, тренується пам'ять та увага (за рахунок використання всіх її компонентів – мотиваційного, інформаційного та активаційного) [8].

Таким чином, широке використання специфічних можливостей кожного предмета є формою всебічного художньо-творчого розвитку особистості, збагачення естетичних уявлень і мультикультурної обізнаності учнів художньої школи. Для візуальної підтримки означеного курсу розроблено навчально-методичний посібник «I learn and create ART. Я вивчаю та створюю мистецтво» [9], який знайомить учнів з видатними майстрами живопису та графіки, пропонує безліч творчих завдань на розвиток уяви, уваги, креативності. Матеріал посібника подано двома мовами – англійською та українською, що, з точки зору розвитку міжнародного співробітництва, допомагає дитині, у повному обсязі сприймаючи подану інформацію, розширювати словниковий запас рідної мови й одночасно вивчати іноземну мову.

Наступний інтегрований навчальний курс «Запрошуємо до світу мистецтва» (англійська мова для художників) розроблено переважно для старших школярів і студентів вищів, а також для всіх, хто цікавиться мистецтвом і хоче вивчати англійську мову, зокрема педагогів мистецьких навчальних закладів. Текстовий матеріал навчального посібника «Welcome to the World of Art» [10] ґрунтується на відомостях з історії мистецтва, що дозволяє, спираючись на міжпредметний зв'язок, нанизувати нову (мовленнєву) інформацію на вже відому (образотворчу). Такий метод

дає можливість підтримувати зацікавленість студентів і водночас формувати мовну й професійну компетенції.

Навчальний матеріал у посібнику подано у формі подорожі світом мистецтва, під час якої відбувається знайомство з різними його видами й жанрами, а кожна зупинка в дорозі надає можливість їх детально вивчити. Велика кількість творчих завдань стимулює образне мислення та сприяє ефективному вивченню як англійської мови, так й історії образотворчого мистецтва.

Зазначені курси загалом забезпечують формування мовної професійної компетенції, що допомагає молодій людині комунікувати зі світом за темами, пов'язаними з мистецтвом, бути активним співрозмовником на виставках і вернісажах, брати участь у міжнародних мистецьких акціях тощо, тим самим сприяють взаємодії митців з різних країн світу.

Таким чином, підсумовуючи вищезазначене, ми можемо стверджувати, що сьогодні мистецькі навчальні заклади відіграють значну роль у налагодженні та розвитку сучасних форм міжнародної співпраці. Особливо цінним, на нашу думку, є те, що учасниками спільних міжнародних проєктів є переважно діти та молодь, тобто ті, з ким ми пов'язуємо наше майбутнє. Вважаємо, що в часи глобальної міжнародної інтеграції культурно освічена молодь зі знанням іноземної мови, з вихованим почуттям поваги до інших культур світу зможе знайти для себе гідне місце та впливати на політичні, економічні й культурні зв'язки між народами.

Але це питання ще потребує подальшого вивчення і важливим аспектом видається вивчення форм міжнародної співпраці в галузі методики викладання мистецьких дисциплін.

Література:

1. Рекомендация о воспитании в духе международного взаимопонимания, сотрудничества и мира, и воспитании в духе уважения прав человека и основных свобод от 19 ноября 1974 г. // Права человека : Сб. междуна. Договоров. – Том I, Универсальные договоры Организация Объединенных Наций – Нью-Йорк и Женева, 1994 год. – Электронный ресурс. – Режим доступа : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_863.
2. Про позашкільну освіту : Закон України / Верховна Рада України // Освіта України : зб. законів / за ред. С. О. Борисенка. – Х., 2008. – С. 117-148.
3. Мальський М. З. Теорія міжнародних відносин : навч. пос. / М. З. Мальський, М. М. Мацяк. – Режим доступу : <http://учебник-online.com/131/4.html>.
4. Патица Н. І. Міжнародні валютно-кредитні відносини : навч. пос. / Н. І. Патица. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1630011547685/finansii/osnovni_formi_spivrobotnitstva_ukrayini_mizhnarodnimi_finansovimi_organizatsiyami.
5. Ніколаєнко Ю. В. Основи економічної теорії : навч. підр. / Ю. В. Ніколаєнко. – К. : ЦНЛ – 2003. – Режим доступу : <http://www.ebk.net.ua/Book/OsnEkTeor/Oet16-23/52303.htm>.
6. Сліпич Ю. В. Виставка як форма презентації сучасного дитячого мистецтва / Ю. В. Сліпич // Етнодизайн: Європейський вектор розвитку і національний контекст : зб. наук. праць. Кн.3 / редкол. : голов. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і відп. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко та ін. ; ПНПУ ім. В. Г. Короленка, Інститут реклами. – Полтава : ПНПУ ім. В.Г.Короленка, 2015. – С. 323-327.
7. Сліпич А. Л. Початкова художня освіта як чинник естетичного розвитку учнів / А. Л. Сліпич, Ю. В. Сліпич // Естетичне виховання учнів засобами етнохудожньої творчості : метод. посібник. – Херсон : Видавець Грінь Д. С., 2012. – С. 27-33.
8. Николаева Е. И. Психология детского творчества / Е. И. Николаева. – СПб. : Речь, 2006. – 220 с.
9. Сліпич Ю. В. I learn and create ART. Я вивчаю та створюю мистецтво : навч.-метод. пос. / Ю. В. Сліпич, Н. Г. Задніпрянна. – Херсон : Вид-во «Діса плюс», 2016. – 132 с.
10. Сліпич Ю. В. Welcome to the World of Art : навч. посіб. для студентів мистецьких спеціальностей / Ю. В. Сліпич, Н. Г. Задніпрянна, О. Є. Борух. – Херсон : ПП «Наддніпряночка», 2016. – 164 с.

Слипич Ю. В.

**ФОРМЫ МЕЖДУНАРОДНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА
ХУДОЖЕСТВЕННЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ**

Статья посвящена освещению вопросов выявления форм международного сотрудничества художественных учебных заведений. Обоснована необходимость развития международных связей в области художественного образования на основе многоаспектного анализа деятельности учебно-эстетического комплекса «Художественная школа» г. Херсона. Актуализирован аспект языковой коммуникации участников международных проектов и сделан акцент на необходимости повышения языковой и профессиональной компетенции художников. Показан опыт Херсонской художественной школы в создании интегрированных курсов по изучению английского языка. Определены дальнейшие перспективы развития научной мысли представленной темы.

Ключевые слова: формы международного сотрудничества, международное сотрудничество, международное взаимопонимание, художественное образование.

Slipich Y. V.

THE FORMS OF INTERNATIONAL COOPERATION OF ART EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

The article is devoted to the question of identifying the forms of international cooperation of art schools. It has been justified the necessity of international relations in the field of art education. Based on the analysis of multidimensional activity of the educational and aesthetic complex «Art school» in Kherson the following forms of international cooperation have been revealed: organization of international competitions in the field of fine arts; organization of international exhibitions that vary in purpose, subject, method and form of organization (with focuses on interactive exhibitions); organization of outdoor art events, organization of international summer art school; interaction of art schools in order to get new art experience and knowledge as well as to train teachers; conducting international conferences, seminars, workshops, etc. exchanging experience in the field of art education; cooperation in the field of educational programs; signing the cooperation agreement.

It has been updated the aspect of verbal communication of the participants of international projects and it has also been emphasized the need for improving the linguistic and professional competence of artists. It has been presented the experience of Kherson art school in creating integrated courses of learning English.

The future prospects of the development of scientific idea of the presented subject have been outlined.

Keywords: forms of international cooperation, international cooperation, international understanding of art education.

УДК 378.1

Солодовник А. О.*

**ФУНКЦІЇ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЯК СТРУКТУРНОГО КОМПОНЕНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МОРСЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

У статті автор аналізує різні наукові джерела з метою встановлення змісту поняття «функція». Здійснений аналіз дозволив виявити лексикологічну, філософську та педагогічну сутність досліджуваного концепту. Автор звертає увагу на те, що в науково-педагогічній літературі значна увага вчених-педагогів приділяється поняттям «функції освіти», «функції навчання», «функції виховання». Поняття «функції підготовки» у наукових джерелах зустрічається рідше та використовується без розкриття його сутності. У ході дослідження визначено такі функції фізико-математичної підготовки студентів вищих морських навчальних закладів: гностична, світоглядна, інтегративна, системоутворювальна, мотиваційна, ціннісно орієнтована, інформаційно-комунікативна, соціалізаційна.

Ключові слова: функції підготовки, фізико-математична підготовка, студенти вищих морських навчальних закладів, професійна підготовка спеціалістів, морська галузь.

*© Солодовник А. О.